

Høgni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
virðislønina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Inerti ger illa fortred

Eg havi givið ilt av mær oftari enn eina ferð um skólissur, sum hvørja ferð, hvørja gonguferð, loysna sjálvar eftir nakrar fáa metrar.

Nú skilji eg á lagnum, at eg eri ikki tann einasti, sum hefur hesa ørkymlandi uppliving.

Ja, øll hava roynt tað sambært blaðgrein, eg sá herfyri.

Og, ja, mín sann, hava nakrir granskarar í USA kannað, hví skólissur loysna so lætt.

Niðurstøðan hjá teimum er, at eitt flókt samanspæl millum ymsar kreftir fær lissurnar at loysna eftir nøkur fá sekund, eftir tvey ella trí fótafet.

So ringt hefur tað tó ongantíð verið hjá mær.

Men alt er bara størri har yviri í Statunum.

Niðurstøðan er funnin við at spæla upptøkur av skólissum í sló mósjón, spakuliga, sum tá tey gera mál í fótóliti fyri at øll skulu fáa við, hvussu hatta málið endaði í málinum.

Amerikonsku granskarnir siga, at fyri at skilja knútin á skólissum, ber til at sam- anbera við DNA og annan slíkan mikro- bygnað.

Og eingin hefur áður kannað, hví nakrir skólissuknútar halda betur enn aðrir. Hetta eru vísindi á hægsta stigi.

Amerikanska kanningin sigur, at tá fólk renna, rakar fóturin vegin ella gøtuna ella rennibandið við einari megi, sum er sjei ferðir tyngdarmátturin. Hetta ger, at knúturin á skólissuni loysnar og strekkist aðruhvørja ferð.

Hvørja ferðina, knúturin loysnar, svarar fóturin aftur við einari inerti megi, hvat hundin og tramin tað so er, og knúturin fer upp, og tann, sum rennur, bannar og blótar, ella bara annað. Tað veldst um sinnalagið.

Hetta virkar á sama hátt, sum tá tú loysir ein skólissuknútt við vilja, tú halar í tann leysa endan.

Og so eini góð ráð. Tað loysir seg at binda fast. Tá fara tær ikki so illa upp. Logiskt.

Men, sum skilst, ger tann litla fótarrørslan, inerti kallast hon, at skólissurnar fara upp, tá tær ikki skulu fara upp.

Inerti er treyði á føroyskum. Og hvat er so treyði? Jú, sambært orðabókini er talan um alisfrøði, um eginleikan hjá lutum at vilja halda óbroytta rørslu ella stillstøðu uttan at onnur megi er uppi, treyða lógin eitur tað.

Eg leggi ikki í inerti, og hvør tann megin er. Tað undrar meg tó framvegis, hví eingin dugir at gera skólissur, sum eru bundnar til tú sjálvur loysir tær.

Ráðini eru at knýta dupultan knút, ella tveir knútar.

Men óført, at vísindini fáa alt við og kanna alt gjølla fyri at hjálpa okkum, sum noyðast at binda skólissurnar aftur 17 metrar frá úthurðini.

Kanska onkur eisini kannar og granskar, hví gummiskógvar ikki halda longur enn triggjar vikur. Kanska hava tey ikki gummiskógvar í USA.

Hoyrði á onkrari rás, at E ítrótt er við at gerast størri ítrótt enn fótóliti í summum londum.

E ítrótt er kapping í telduspølum, har ræður um at drepa sum flest – tað er í telduni.

Fótóliti er eisini eitt harðligt spæl, men har takla tey ikki fyri at drepa.

Tað er forboðið sambært øllum lógum.

Men í teldum er alt loyvt, eisini at skjóta, drepa, sum flest.

Vandi er alla staðni. Tú kanst eisini detta í skólissum sambært treyða lógin og uttan teldu.

Flaggdagur var. Tað hvíta í Merkinum er kavin í summarhálvuni.

Samgongan gjørdi semju um fiskivinnuna millum kavaelini, sigst.

Toppurin í landsstýrinum fór síðani av landinum. Flaggdagur var. Øvugt inerti kom í allan opinleikan og alt gjøgnumskygnið.

Men hvat? Vinnan hefur nú biðað í tíggju ár. Hon tolir saktans at biða í nakrar vikur afturat, heldur fólkaræðið.

Høgni
Djurhuus

Annika Olsen skeyt fyrsta skotið Streymoyarmegin

Eyrsta skotið Streymoyarmegin uppá Eysturoyartunnlin, var latið av hósdeginn. Fitt avfólki var komið saman uppi á Hjóla, har Teitur Samuelsen, stjóri í

tunnilsfelagnum bjóðaði væl- komin.

Henrik Old, landsstýrismaður í samferðslumálum, og Annika Olsen, borgarstjóri í Tórshavnar kommunum hildu røðu, áðrenn

borgarstjórin sjálf fór við fólki frá NCC at lata fyrsta skotið av.

At byrja við verður tað bert eitt lið, ið borar á Hvítanes, meðan tað eru tvey lið, ið bora á Strondum. Seinni verða tað eisini tvey lið á

Hvítanesi og tá verða væntandi boraði eini 100 metrar um vikuna. Higartil hefur liðið á Strondum borað yvir 200 metrar.

Samanlagt verður tunnulin góðar 11 kilometrar og verður vænt-

andi liðugur í 2020. Tá komið er íggjøgnum bæði á Streymoyinni og í Eysturoynni, verða amboðini flutt suður til Sandoyartunnlin- Væntandi verður tað í 2019.